

Triptichon - Trónoló Madonna szentekkel

Alkotó	Paolo di Giovanni Fei
Készítés ideje	1410 körül
Megnevezés	festmény
Anyag	fa
Technika	tempera
Leltári szám	55.151
Egyéb	Trónoló Madonna két női szenttel és négy zenélő angyallal, az oromzaton Kálvária, a szárnyakon Keresztelő Szent János és Remete Szent Antal, a két szárnykép oromzatán az Angyali üdvözlés PAOLO DI GIOVANNI FEI (sienai festő, működött 1369-1411 között)

Leírás

A Keresztény Múzeum legépebb triptichonja, a XIV. század második felében elterjedt házioltár jellegzetes példája. Ikonográfiai programja a keresztény hit lényegét foglalja össze. A középkép az emberré vált Istent mutatja be anyja ölében, arany háttér előtt. Mária díszes, aranybrokáttal borított, csúcsíves támlájú trónuson ül díszes ruhában és kék palástban, fejét rövid fátyol ékesíti. Elgondolkodó tekintettel öleli ma gához az ölében álló Gyermecket, aki a jobboldalt álló női szent felé tekint. A szent nők tört tartanak a kezükben, ami vértanúságukra utal. A Madonnának mécsesnyújtó alak bal oldalt Szent Lúcia. A trónus mögött négy zenélő angyal pom pás öltözetben Mária királynői méltóságát hangsúlyozza. Felettük, a középkép orommezéjében háromkaréjos keretben a Kálvária jelenete kapott helyet. A kereszt két oldalán Mária és János apostol ül a földön, mély, szótlán fájdalommal. Az erősen rongált szárnykép arany háttére előtt egy-egy szent áll: balról Keresztelő Szent János, jobbról Remete Szent Antal, mindketten a középkép felé tekintenek. Felettük a tábla oromzatában az Angyali üdvözlés jelenetén Gábiel ark angyal és Mária látható. Az oltár ikonográfiai programjának leolvasása ettől a képtől indul: Mária elfogadja az istenanya ságot, majd a középkép ennek megvalósulását és örömét mutatja be, felette a keresztalállal a dráma csúcspontjához érünk — az emberiség megváltása beteljesedett. Keresztelő Szent János bűnbánatra hívja fel a szemlélőt, Remete Szent Antal a magányos elmélkedésre, az Isten-központú életre. A két női szent a hívő ember örök boldogságát jelképezi. Prokopp Mária 1993

Proveniencia

Ipolyi Arnold vásárlása a Ramboux hagyatékából

Restaurálás

1970 Varga Dezső

Bibliográfia

- Cséfalvay Pál, szerk.: Keresztény Múzeum, Esztergom. Budapest, 1993. kat.sz. 85, 222. (Prokopp Mária)
- Ipolyi Arnold Emlékkönyve. Halálának századik évfordulója alkalmából az Esztergomi Keresztény Múzeumban 1986. december 12-én rendezett emlékülés anyaga. Szent István Társulat, Budapest, 1989, 103

- Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum Régi Képtárának katalógusa. Budapest, 1975, 36.
- Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára. Budapest, 1964., 43-44. "műhelymunka"
- Magyarország műemléki topográfiája I. Esztergom 1. Esztergom műemlékei.összeállította: Genthon István, Budapest, 1948.
- Gerevich Tibor: Esztergomi Műkincsek, in Prímás Album, Budapest 1928,179-263. "a sienai Paolo di Giovanni Feinek tulajdonítja"
- Ramboux 315 "Lorenzettel kortárs sienai művész"